

Nº 4 gener - març 2006

Editorial

Arribat el cinquè any de la Fundació, volem enviar el nostre newsletter a tots els amics d'Ulls del Món que feu possible, ja des de l'any 2001, la nostra feina.

Volem que totes aquelles persones que, d'una manera o una altra, esteu vinculades a la Fundació a través de la participació en comissions mèdiques, de les vostres aportacions econòmiques, del lliurament de material o, senzillament, perquè compartiu els nostres objectius, ens sentiu ben a prop.

A banda de la informació que podeu trobar al nostre web, l'objectiu d'aquest butlletí trimestral és mantenir-vos informats dels projectes que estem duent a terme, per tal que pugueu conèixer una mica millor les nostres activitats de cada dia.

A Ulls del Món seguim treballant per a prevenir i combatre la ceguesa evitable en els països més pobres del món i sensibilitzar l'opinió pública al respecte.

Esperem que aquesta quarta edició, primera d'enguany, us sembli interessant.

Notícies

Ulls del Món participa en les caravanes solidàries al Sàhara

La Fundació Ulls del Món va participar en les caravanes solidàries organitzades des de Catalunya i Navarra, a finals del mes de gener, enviant equipaments i material òptic i de consulta per al desenvolupament del programa Ulls del Sàhara 2006.

La major part del material anava destinat a l'Hospital de Rabuni, que va rebre, entre altres equipaments, una taula de quiròfan, bisturis elèctrics i un aspirador de quiròfan. També s'han lliurat tres autorefractòmetres a diferents consultes de wilayas, així com un ordinador personal per a l'oficina d'oftalmologia que la Fundació acaba de construir en aquest territori.

El Comitè Executiu d'Ulls del Món viatja a Bolívia per redefinir el projecte de cooperació amb el nou govern d'Evo Morales

El president d'Ulls del Món, Rafael Ribó, el vicepresident, Borja Corcóstegui, i la directora general, Núria Ramon, van viatjar a Bolívia, entre els dies 15 i 21 de febrer, per entrevistar-se amb les principals autoritats del país.

Durant la seva estada, els representants de la Fundació van signar diversos acords amb la ministra de Sanitat i Esports del Govern bolivià, l'alcalde d'El Alto, el director de l'Institut Nacional d'Oftalmologia, el president de la Societat Oftalmologia, filial La Paz, el director de l'Hospital Municipal Boliviano Holandés i el representant de Medicus Mundi a Bolívia, en que tractaven qüestions relacionades amb el desenvolupament oftalmològic del país i la continuïtat del projecte Ulls de Bolívia.

També van mantenir reunions amb l'ambaixador d'Espanya a Bolívia i el prefecte de La Paz.

El Comitè Executiu de la Fundació va aprofitar el seu viatge a terres sud-americanes per participar en la Jornada sobre atenció oftalmològica als països pobres destinada a organitzacions sense ànim de lucre que

treballen en aquest àmbit de la salut, que es va celebrar el 19 de febrer a Sao Paulo (Brasil), en el marc del Congrés Mundial d'Oftalmologia.

La primera comissió medicoquirúrgica de 2006 a Bolívia

Els oftalmòlegs Manel Forcadell i Joan Solans, la infermera instrumentista Maria José Gombau, i l'optometrista Mónica Peláez, van sortir cap a Bolívia el passat 3 de març, en la primera comissió mèdica que enguany es desplaça a aquell país.

Fins al 19 de març van treballar, conjuntament amb l'equip de professionals de l'Hospital Municipal Boliviano Holandés encapçalat per l'oftalmòloga Dra. Maria Elva Dorado, en l'atenció a les persones amb deficiències visuals i escassos recursos econòmics, que no poden accedir al sistema públic de sanitat del país. Van realitzar un total de 51 intervencions, 573 consultes, 440 refraccions i 57 biometries.

Mónica Peláez va dur a terme diverses sessions educatives amb la comunitat local, destinades principalment a informar els pares i mares de família de les mesures bàsiques d'higiene ocular i la necessitat de fer una revisió optomètrica als infants. Van assistir a les xerrades més de 130 pares i mares de la zona.

El Sàhara rep també la primera comissió de l'any

Entre els dies 17 de març i l'1 d'abril s'han desplaçat al Sàhara els oftalmòlegs Rodolfo Gamarra i Jorge Sánchez, l'anestesiista María Carmen Pérez Torres, la infermera Lelo Méndez, l'infermer instrumentista sahrauí resident a Espanya, Ahmed Salem Bujema Abdulah, l'optometrista Flor Romero i la logista Marta Serra.

Aquesta comissió ha treballat conjuntament amb els professionals de l'Hospital de Rabuni en l'atenció i tractament de nombrosos pacients amb patologies oculars. També ha dut a terme un seguiment dels qui ja havien estat intervinguts anteriorment.

Abans de l'arribada dels especialistes, que romandran sobre el terreny fins als primers dies d'abril, van viatjar als campaments la tècnica del programa, Ilaria Ravai i el tècnic d'equipaments, Jesús Barragán, qui va revisar i posar a punt els equipaments per a la pràctica mèdica.

Primer viatge a Inhambane del nou supervisor mèdic del programa Ulls de Moçambic

Andrés Müller-Thyssen es va desplaçar a Inhambane el passat 10 de març, encapçalant una comissió de 5 experts, integrada també per l'oftalmòleg José Ignacio Ostolaza i les infermeres instrumentistes Carme Castel, Nekane Sans i Lourdes Rebollo.

Amb l'equip va viatjar la tècnica del programa, Mayka Balaguer, encarregada de coordinar la comissió i garantir el bon desenvolupament de les activitats, i que, a partir d'ara, comptarà amb el suport en el terreny del nou logista de la Fundació, Eugenio Langa.

Durant la seva estada van treballar a l'Hospital Provincial d'Inhambane, a 450km de Maputo, i van intervenir, principalment, persones sense recursos afectades de cataractes. Es van realitzar 104 intervencions, 450 primeres consultes i, en total, es van atendre 650 persones.

Ulls del Món participa en el X Congrés de la Societat Espanyola de Retina i Vítreo

La Fundació va participar en el X Congrés de la Societat Espanyola de Retina i Vítreo, celebrada al Palau de Congressos de Barcelona els dies 17 i 18 de març.

Professionals de l'oftalmologia van poder conèixer de prop els projectes de cooperació oftalmològica que duu a terme la Fundació, i van ser convidats a sumar-se a les activitats que es desenvolupen al llarg de l'any.

Properes activitats (abril-juny)

Properes comissions

Ulls de Moçambiç: Durant el proper trimestre viatjaran a Inhambane les segona i tercera comissions mèdiques d'enguany, que entre el 12 i el 28 de maig, i el 23 de juny i 9 de juliol, respectivament, seguiran el projecte d'atenció mèdica i quirúrgica. Un grup d'especialistes viatjaran a Maputo del 5 al 14 de maig, on seguiran el projecte de formació que la Fundació duu a terme en aquest país africà.

Ulls de Bolívia: Una comissió quirúrgica viatjarà a El Alto del 12 al 27 de maig.

Ulls del Sàhara: La segona comissió quirúrgica viatjarà al Sàhara entre l'1 i el 17 de maig. Del 14 i fins al 29 d'aquest mateix mes, un grup d'optometristes es desplaçaran als camps de refugiats per impartir-hi cursos de formació òptica.

L'Entrevista

Nom: Laia Blanch Machordom

Edat: 27

Professió: Coordinadora de Programes a la Fundació Ulls del Món

Vaig néixer i visc a: Barcelona

Estic en contacte amb Ulls del Món des de: novembre del 2001, quan vaig començar com a logista voluntària en dues comissions quirúrgiques al Sàhara. Poc després, al març del 2002, em vaig incorporar a l'equip de treball.

En què consisteix la teva feina a la Fundació?

A responsabilitzar-me de l'execució dels programes; això vol dir coordinar la feina dels tècnics i coordinadors sobre el terreny de cada programa; gestionar la implementació dels projectes, des de la seva identificació fins a l'avaluació dels resultats; preparar les comissions quirúrgiques i formatives, i garantir l'enviament de materials, la dotació d'equipaments, etc.

Tu que formes part d'Ulls del Món des dels inicis, com veus l'evolució duta a terme fins ara?

Ha estat increïble! No t'ho creuràs però les primeres comissions les vaig haver de treballar des de casa perquè encara no teníem ni tan sols un local. Al principi tot era molt més complicat i les coses es feien amb pocs recursos...

I ara?

Tot ha canviat molt: hi ha molts més mitjans, el que ens permet millorar les comissions i facilitar la feina dels voluntaris.

Què et va moure a voler treballar en una ONG?

De fet, des de molt petita, volia dedicar-me a ajudar les persones, a treballar pels altres... Vaig participar en activitats de voluntariat a l'escola... Sempre em va interessar la cooperació.

I arribes a Ulls del Món...

... de la mà de Rafael Ribó, que és un bon amic del meu pare, perquè a tots dos els agrada la muntanya. Ell es va assabentar que jo estava fent formació en temes de cooperació, i em va proposar d'anar com a voluntària al Congrés de la Societat Espanyola d'Oftalmologia, a l'octubre del 2001. Poc temps després, vaig fer el meu primer viatge al Sàhara.

Una experiència massa dura per una dona tan jove... Això no depèn de l'edat, sinó de cada persona. El que cal és tenir fermesa, paciència i molta calma perquè en aquests escenaris et trobes amb moltes dificultats i sorpreses.

Quina és la mitjana d'edat dels voluntaris?

Els oftalmòlegs acostumen a estar entre els 40 i 50 anys, perquè es imprescindible una certa experiència. Els infermers són més joves, entre els 30 i 40. Els optometristes, encara més, entre els 25 i els 30.

Parla'm del projecte de Palestina. En quina fase es troba?

El projecte de Gaza, a Palestina, és, bàsicament, formatiu, perquè allà tenen un bon nombre d'oftalmòlegs que estan exercint, per la qual cosa no es tracta d'un tema quirúrgic ni d'assistència. Aquest programa té dos vessants, un que es desenvoluparà sobre el terreny, consistent en formació especialitzada en retina, òrbita i oftalmologia pediàtrica, i un altre

que consistirà a dotar de beques els oftalmòlegs nadius perquè puguin fer aquí una subespecialitat. El projecte ja estava en marxa, però els problemes actuals a la franja de Gaza van fer que l'aturéssim momentàniament. Esperarem que passin les eleccions a Israel i que es formi el Govern palestí... El context polític marca molt qualsevol projecte.

Posa'm un exemple

Bolívia, on també ens ha afectat molt el fet que l'any passat hi hagués un moment de crisi important que ens va fer retardar la sortida de la comissió. Amb tot i això, sempre hem intentat anar allà on ha calgut, procurant garantir el nostre compromís amb la població però també la seguretat dels voluntaris. Val a dir que Bolívia és un país molt reivindicatiu, sempre hi ha manifestacions i les marxes són constats. Això afecta les nostres comissions, ja que moltes vegades l'accés a El Alto queda bloquejat. De vegades, nosaltres hem anat amb ambulància i hem pogut accedir a l'Hospital, però els pacients, sense transport públic, no poden arribar a les consultes ni ser operats.

Hi ha algun altre país on s'estiguin preparant actuacions?

No, de moment no. Volem consolidar els projectes que tenim en marxa i millorar-los. Hem d'estendre les nostres activitats en els mateixos països on actuem. Per exemple, a Bolívia ara tenim un oftalmòleg que està treballant en un servei que funciona permanentment. La idea és crear més xarxa, anar a centres de salut primària, o a una altra zona del país on no hi hagi atenció mèdica. El mateix succeeix a Moçambic. Enguany està previst fer una prospecció a Vilankulos, i una extensió de consulta a l'Hospital de Chicunque.

Tot plegat, sembla una feina potser més difícil que la de qualsevol altra ONG

La nostra és una cooperació molt específica. El tema dels ulls ens toca molt a tots, i quan expliquem el que estem fent, sobretot en matèria d'intervencions, podem percebre un fort impacte: la gent està molt sensibilitzada amb els ulls.

Però cada vegada adquireix més pes la formació...

Mentre atenem la gent, també donem formació; una cosa no treu l'altra. Amb l'assistència fem una activitat que té un resultat força important a curt termini, però no deixem de banda la docència, que és la més

complicada, perquè formar un oftalmòleg comporta quatre anys, no són cursos de 2 o 3 mesos... Per formar en una sub-especialitat necessitem com a mínim un any. Aquesta és una feina a llarg termini.

Patricia Fernández-Deu

Si no vols rebre aquest butlletí, només cal que ens contestis aquest missatge, indicant-nos que no te l'enviem més.

Carrer Tamarit 144-146 08015 Barcelona Tel: 93 451 51 52 Fax: 93 451 47 77